

- Tandheelkunde (I). Ned Tandartsenbl 31/17: 725-735.
7. Kleef, R. van (1978): De Nederlandse gezondheidszorg als sociaal systeem. Syllabus Sociale Tandheelkunde, R.U. Utrecht.
  8. Lapré, R. M. (1974): De tandheelkundige zorg in de samenleving. Ned Tandartsenbl 29/20: 927-932.
  9. Nicolai, H. E. (1975): Tandheelkunde en samenleving I. De tandheelkundige zorg gezien vanuit het gezichtspunt van de consument. Ned Tandartsenbl 30/18: 686-691.
  10. Nota Vestigingsbeleid inzake tandartsen-algemeen-practici (1979): Ned Tandartsenbl 34/21: 1029-1033.
  11. Nuyens, Y. (1971): Arts-patiënt relaties – een sociologische interpretatie dl. I, II en III. T Soc Geneeskd 49: 66-70, 98-11 en 144-147.
  12. Pilot, T., Sheiham, A. (1977): Beoordeling van het resultaat van tandheelkundige verzorging in Nederland. Ned Tijdschr Tandheelkd 84: 224-234.
  13. Plasschaert, A. J. M. (1975): (Tandheelkundige) gezondheidsvoorlichting en opvoeding. Waarom en hoe? Ned Tijdschr Tandheelkd 82: 279-285.
  14. Plasschaert, A. J. M., Struyker Boudier, M. M. A., Reijen, M. T. van, Persoon, J. M. G. (1977): Een eerstejaars blokcursus 'Mens en Samenleving' in het tandheelkundig curriculum. Ned Tijdschr Tandheelkd 84: 63-69.
  15. Rompen, J. L. H. (1977): Tandheelkundige hulp aan ziekenfondsverzekerden, particuliere patiënten en andere verzorgingssystemen. Syllabus Sociale Tandheelkunde, K.U. Nijmegen.
  16. Schaub, R. M. (1980): Een beschouwing over het begrip gezondheid. Ned Tijdschr Tandheelkd 87: 332-336.
  17. Schaub, R. M. H., Eijkman, M. A. J. (1981): Epidemiologie in de tandheelkunde. Bohn, Scheltema & Holkema, Utrecht/Antwerpen.
  18. Sollewijn Gelpke, G. J. (1974): Problemen van de huidige tandheelkundige verzorging. Ned Tandartsenbl 29/20: 913-919.
  19. Truin, G. J., Visser, R. S. H. (1980): Een blokcursus 'Mens en Samenleving' in het tandheelkundig curriculum: Tandarts-tandheelkundig team. Ned Tijdschr Tandheelkd 87: 396-400.
  20. Veder-Smit (1980): Toekomstige tandheelkundige voorzieningen (Brief d.d. 14-2-1980 van de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer). Ned Tandartsenbl 35/3: 203-227.
  21. Visser, R. S. H., Truin, G. J. (1978): Een derdejaars blokcursus 'Mens en Samenleving' in het tandheelkundig curriculum: De patiënt-tandartsrelatie. Ned Tijdschr Tandheelkd 85: 36-41.

Maart 1982.

Philips van Leydenlaan 25,
6500 HB Nijmegen.

BERICHTEN

Verenigingsverslagen
en mededelingenNEDERLANDSE VERENIGING
VOOR PARODONTOLOGIE

Jaarverslag over het jaar 1981

Het verenigingsjaar 1981 heeft zich vooral gekenmerkt door een verdere uitbouw van de in vorige jaren gestarte activiteiten, gepaard gaande met de start van een aantal nieuwe activiteiten. Dit jaarverslag zal een en ander puntsgewijs bespreken.

Ledenbestand

Het jaar 1981 gaf een zeer grote stijging van het ledenbestand te zien. Op 31 december 1981 telde onze vereniging 4 ereleden, 785 gewone leden, 34 buitengewone leden en 85 mondhygiënist. Totaal dus 908 leden. Op 3 december 1980 was dit aantal nog 627. Deze sterke toename van het aantal leden is enerzijds en slechts voor een deel toe te schrijven aan de door het bestuur in het kader van een ledenwervingsactie ontwikkelde folder die op grote schaal werd verspreid, maar anderzijds en vooral ook aan de steeds toenemende belangstelling in en waardering voor het vakgebied Parodontologie.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur bleef ongewijzigd:

J. L. M. van den Heuvel – voorzitter; J. P. Rodenburg – vice-voorzitter; J. A. H. Tromp – secretaris; R. J. Goené – penningmeester; U.

van der Velden – assessor en associate editor van de Journal of Clinical Periodontology.

Met een aantal verenigingen werd overleg gevoerd: met de Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist o.a. over de positie van de mondhygiënist in Nederland en samenwerking op het gebied van voorlichtingsfolders, met de Nederlandse Vereniging voor Prothetische Tandheelkunde over terreinafbakening in het postacademisch onderwijs en met de Belgische Vereniging voor Parodontologie tijdens de oprichtingsfase van deze vereniging.

De leden van de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie werden door hun bestuur vertegenwoordigd bij de opening van een nieuw A.T.Z.-centrum in Amsterdam, bij de promoties van U. van der Velden (assessor) en G. J. van Campen (oud-bestuurslid), bij het afscheidscollege van Prof. G. Dekker, bij de voorjaarsvergaderingen van de Britse en Scandinavische Verenigingen voor Parodontologie, bij de receptie ter gelegenheid van het afscheid van de heer Hoekstra als tandheelkundig adviseur bij de Ziekenfondsraad en de kennismaking met zijn opvolger de heer J. L. M. van den Heuvel, bij de officiële start van de jaarlijkse voorlichtingscampagne van de Stichting Goed Gebit, bij de officiële viering van het vijfde lustrum van de Nederlandse Vereniging voor Mondziekten en Kaakchirurgie en bij de oprichtingsvergadering van de Belgische Vereniging voor Parodontologie.

Wetenschappelijke vergaderingen

Voorjaarsvergadering d.d. 19 juni 1981, cursus Prof. R. C. Page d.d. 20 juni 1981, Universiteit van Amsterdam

Het thema van de voorjaarsvergadering luidde: 'Fysiologie en pathologie van het parodontium, een overzicht van de ontwikkelingen in de laat-

ste tien jaar'. Om deze ingewikkelde materie te belichten was een beroep gedaan op een drietal sprekers.

Prof. H. E. Schroeder (Zürich) behandelde de ontwikkeling, structuur en betekenis van de epitheliale aanhechting en het verbindingsepitheel, Dr. W. Beertsen (Amsterdam) besprak de mogelijke ombouwprocessen die in het bindweefsel van het parodontium plaatsvinden en Prof. R. C. Page tenslotte sprak over de pathologische processen in het parodontium. Door veelvuldig gebruik te maken van resultaten van recent en eigen onderzoek slaagden de sprekers er op voortreffelijke wijze in een vrij volledig beeld te geven van de ontwikkelingen op hun vakgebied. Aansluitend aan de voorjaarsvergadering verzorgde Prof. Page een ééndaagse cursus onder de titel: 'Application of basic information now available to clinical practice'. De zeer getalenteerde spreker besprak de verschillende mechanismen die verantwoordelijk zouden kunnen zijn voor de parodontale afbraak. Steeds werd geprobeerd een verband met de dagelijkse praktijk te leggen. (Zie voor een uitgebreider verslag van de voorjaarsvergadering en de cursus het Ned Tijdschr Tandheelkd 88: 373, oktober 1981.)

Najaarsvergadering d.d. 9 oktober 1981, Katholieke Universiteit te Nijmegen

Het thema van de najaarsvergadering luidde: 'Zijn er objectieve criteria voor de progressie van cariës en parodontale afbraak?'

Dit thema was gekozen als vervolg op het idee van een 'gezond gebitsbewijs' uit de nota 'Kiezen en Delen' van de Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen (1980). In overleg met het College van Adviserend Tandartsen werd geprobeerd te laten belichten wat er bekend is over de mate en ernst van vóórkomen van cariës en parodontale afbraak binnen de bevolking en

welke factoren van invloed zijn op het ontstaan en het verdere verloop bij het individu. Drs. R. M. H. Schaub (Groningen) besprak het onderwerp vanuit gegevens uit de epidemiologische literatuur, Dr. A. Groeneveld (Utrecht) belichtte het verloop van het cariësproces en de grote verschillen in vatbaarheid die zelfs bij één individu voorkomen, Dr. U. van der Velden legde bij het bespreken van de progressie van parodontale afbraak de nadruk op de relatie tussen tandplaque en gingivitis en eveneens op de grote individuele verschillen. Tenslotte probeerde Prof. Dr. O. Backer Dirks (Utrecht) de door de voorgaande sprekers aangedragen informatie te becomelementariëren, waarbij onder andere de mogelijkheid en waarde van de beoordeling van mondhygiëne bij een patiënt werd belicht.

Gezien het onderwerp mocht geen afgeronde discussie worden verwacht. Het ligt echter in de bedoeling dat de op deze dag aangedragen informatie en interpretatie een vervolg krijgt in een bespreking en bestudering met het College van Adviserend Tandartsen. (Zie voor een uitgebreider verslag van de najaarsvergadering het Ned Tijdschr Tandheelkd 89 : 44, januari 1982.)

Toekomstige wetenschappelijke vergaderingen

In 1981 werd hard gewerkt aan de voorbereiding van toekomstige voor- en najaarsvergaderingen. Naast de pogingen om in het najaar van 1982 een tweedaagse wetenschappelijke vergadering in een congrescentrum te organiseren, is aan de Stichting Tandheelkundig Congres toegezegd mee te werken aan het wetenschappelijk programma van dit, in het najaar van 1983 te houden, congres. Daarnaast werd in samenwerking met de Britse en Scandinavische Verenigingen voor Parodontologie overleg gevoerd over een tweede North Sea Conference on Periodontal Disease, die in 1985 in Engeland zal moeten plaatsvinden. Tevens werden de eerste aanzetten gegeven voor de organisatie van activiteiten rondom het 50-jarig bestaan van onze Vereniging in 1986. Geprobeerd zal worden, naast een wetenschappelijk programma, een actie gericht op de bewustwording van de Nederlandse bevolking ten aanzien van de parodontale problematiek te verzorgen.

Commissie Nascholing en Voorlichting

Deze commissie heeft zich beziggehouden met de voorbereiding van tweedaagse basiscursussen Parodontologie. Op 13/14 en 20/21 november werden de eerste twee cursussen in respectievelijk Velp en Tilburg verzorgd. Deze beide cursussen waren reeds na enkele dagen volgeboekt. Na een evaluatie van deze beide cursussen wordt bekeken of regelmatige herhaling in de regio onder auspiciën van onze vereniging en ondergebracht bij het orgaan voor P.A.O.T. mogelijk is.

Commissie Externe Betrekkingen

De activiteiten van deze commissie bestonden onder andere uit de afwikkeling van de in 1980

met de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid gelegde contacten. Daarnaast werd met de sectie T.M.Z. van de Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde overleg gevoerd, hetgeen resulteerde in de uitnodiging de parodontale paragraaf van het verstrekkingspakket 0-18-jarigen van commentaar te voorzien. De commissie verzorgde hierop een zeer uitvoerige reactie, vergezeld van suggesties.

De 'Parodontoloog'

Door de leden werd tijdens de najaarsvergadering 1980 aan het bestuur de opdracht gegeven een goede nascholing in de parodontologie van de grond te krijgen. Het bestuur vervaardigde vervolgens een profielschets voor een 'parodontoloog': een bijzondere deskundige op het gebied van de klinische parodontologie, en trad met een eerste concept hiervan naar buiten in het Interfacultair Overleg Parodontologie. De uit dit overleg resulterende suggesties werden te zamen met andere opmerkingen van binnen en buiten het bestuur verwerkt tot een concept. Het ligt in de bedoeling de leden tijdens de voorjaarsvergadering 1982 verslag te doen van de activiteiten rondom de 'Parodontoloog'.

P.A.O.T. (Postacademisch Onderwijs Tandheelkunde)

In dit zeer belangrijke onderwerp werd door de Vereniging en met name door de vice-voorzitter zeer veel energie gestoken.

In de loop van het jaar werd de samenstelling van de voorbereidingscommissie gewijzigd en in overeenstemming gebracht met de samenstelling als voorgesteld voor het toekomstig orgaan. Het mag als een erkenning voor het belang van de parodontologie bij het P.A.O.T. alsook voor het werk van de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie gezien worden dat één van de twee zetels van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen aan onze vereniging werd toegewezen. Vervolgens werd hard gewerkt aan de concept-gemeenschappelijke regeling P.A.O.T. en andere zaken die uiteindelijk moeten leiden tot de oprichting van het orgaan P.A.O.T. en dus tot georganiseerd tandheelkundig postacademisch onderwijs.

Nederlandstalig Tekstboek Parodontologie

Gedurende het jaar 1981 werden pogingen ondernomen een Nederlandstalig Tekstboek Parodontologie te doen uitgeven. Er werden contacten gelegd met de uitgeverij Munksgaard, waarbij in het voorjaar een nieuw Scandinavisch tekstboek onder redactie van Jan Lindhe verscheen, met Jan Lindhe zelf en met een Nederlandse uitgever. Dit alles heeft geresulteerd in een principe-afspraken waarin werd vastgelegd dat van de tweede editie van dit boek onder auspiciën van onze vereniging een Nederlandse vertaling uitgegeven zal worden. Als alles volgens plan verloopt zal dit boek begin 1983 op de markt verschijnen.

Tenslotte

Uit de hiervoor genoemde punten kan afgelezen worden dat de 45 jaar jonge Nederlandse Vereniging voor Parodontologie in 1981 een actieve vereniging is geweest. Gezien de grote belangstelling voor haar activiteiten mag de toekomst met vertrouwen tegemoet worden gezien.

J. A. H. Tromp, secretaris.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR PARODONTOLOGIE

Samenstelling nieuw bestuur

Tijdens de huishoudelijke vergadering van 29 april 1982 is het bestuur van de *Nederlandse Vereniging voor Parodontologie* als volgt samengesteld:

J. P. Rodenburg – voorzitter;
R. W. R. Steures – vice-voorzitter;
J. A. H. Tromp – secretaris, Ant. Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050-11 73 91);
R. J. Goené – penningmeester;
U. van der Velden – associate editor Journal of Clinical Periodontology.

Aankondiging najaarsvergadering dd. 29-30 oktober 1982

Op 29 en 30 oktober a.s. vindt de najaarsvergadering plaats van de *Nederlandse Vereniging voor Parodontologie* in het congrescentrum 'Leeuwenhorst' te Noordwijkerhout. Onder het motto 'Werk in uitvoering' zal het parodontologisch onderzoek onder de loep worden genomen. Het programma voor vrijdag 29 oktober ziet er als volgt uit:

09.00 uur:	Inschrijving.
10.00 uur:	Huishoudelijke vergadering.
11.00 uur:	J. P. Rodenburg: 'Inleiding wetenschappelijk programma.'
11.15 uur:	W. H. Schoo: 'Aangehechte gingiva: hebben wij dat nodig?'
12.10 uur:	U. van der Velden: 'Het belang van leeftijd bij de behandeling van het parodontium.'
14.15 uur:	Dr. F. H. M. Mikx: 'Microbiologie in de parodontale praktijk.'
15.15 uur:	G. N. Wolffe: 'Het effect van individuele plaquebestrijding.'
16.30 uur:	Prof. Dr. T. Pilot: 'De toepasbaarheid van plaquecontrole-systemen.'

Zaterdag 30 oktober is geheel gereserveerd voor Sture Nyman (Göteborg), die in vier voordrachten het onderwerp 'Periodontal diagnosis, prognosis and treatment modalities' zal behandelen. Voor inschrijfformulieren en aanmelding voor het lidmaatschap van de Ned. Ver. voor Parodontologie wende men zich tot het secretariaat: Antonius Deusinglaan 1, 9713 AV Groningen (tel. 050-11 73 91).

NEDERLANDSE VERENIGING
VAN TANDARTSEN

Jaarverslag van de secretaris over het jaar 1981

Van de leden

Op 1 januari 1981 telde de Vereniging 1616 leden. Tijdens de voorjaarsvergadering traden 41 nieuwe leden toe. Na de voorjaarsvergadering meldden zich nog 82 leden aan.

In het afgelopen jaar bedankten 28 leden voor het lidmaatschap. Door overlijden ontvielen ons dit jaar 9 leden, te weten de collegae F. J. Breuking, P. F. J. van Lookeren Campagne, P. Blankevoort, Prof. J. van Amerongen, P. Offermans, P. Fijn van Draat, J. H. Oosting, M. R. van der Molen en N. J. Hoogland.

Op 31 december 1981 telde de Vereniging 1629 leden, waaronder 5 ereleden, 4 corresponderende leden, 16 bijzondere leden en 6 buitengewone leden, terwijl 103 leden als 65-jaar-lid stonden geregistreerd en 31 leden als echtgenoot-lid.

Ter gelegenheid van het 55-jarig tandartsjubileum van de leden Th. Friedericy en F. J. J. Scherphuis en het 50-jarig jubileum van J. J. Bierenga, G. H. Bouman, Mevrouw H. Damsma en J. A. M. de Decker bood het bestuur zijn gelukwensen aan.

Twintig leden vierden hun 40- en 31 leden hun 25-jarig tandartsjubileum. Alle jubilerende leden ontvingen gelukwensen van het bestuur.

Twee leden maakten melding van hun promotie tot doctor in de Geneeskunde, te weten P. van der Kuy en G. J. van Campen.

Bij het afscheidscollege van erelid Prof. G. Dekker heeft het bestuur acte de présence gegeven.

Van het bestuur

Het bestuur was vanaf de voorjaarsvergadering als volgt samengesteld:

J. A. Tolmeijer – voorzitter; Dr. W. Kalk – vicevoorzitter; J. W. L. Wisse – secretaris; D. Slop – 2e secretaris; B. W. Donk – penningmeester; Dr. A. J. W. v. d. Laar – commissaris; Dr. R. P. van Oort – commissaris.

In het afgelopen jaar werden zeven bestuursvergaderingen gehouden, te weten op 11 februari, 3 april, 12 en 15 juni, 29 augustus, 12 november en 10 december.

Tot de zaken, die het afgelopen jaar aan de orde kwamen, behoorden o.a. de voorbereidingen voor de wetenschappelijke vergaderingen en de ontwikkelingen van het P.A.O.T. en A.O.T.

Het P.A.O.T.

Sinds het concept-rapport van de Commissie van Voorbereiding voor Postacademisch Onderwijs Tandheelkunde heeft de Vereniging zich, in samenspraak met alle wetenschappelijke verenigingen, verzet tegen de opvatting dat alleen de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde een rechtstreeks belang bij na- en bijscholingsonderwijs zou hebben.

Na vele gesprekken is tenslotte een formule gevonden voor de vertegenwoordiging in het bestuur van het op te richten Orgaan.

Van de vijf 'derden' in dat bestuur worden er twee benoemd door de Maatschappij, twee door de Vereniging (in overleg met de wetenschappelijke verenigingen) en één specialist, door de sectie-specialisten en de wetenschappelijke specialistenverenigingen te zamen.

Er bestond toen geen belemmering meer om de delegatie in de Voorbereidingscommissie op 17 september 1981 aan de toekomstige situatie aan te passen.

De Vereniging heeft – na overleg – J. A. Tolmeijer en J. P. Rodenburg als leden van de Voorbereidingscommissie benoemd en Prof. Dr. P. A. E. Sillevius Smitt en Mevr. M. J. Jager-Visser als plaatsvervangend leden.

Het maken van een Gemeenschappelijke Regeling voor de oprichting van een Orgaan P.A.O.T. was een belangrijke activiteit in 1981.

Het A.O.T.

Op 9 september 1981 werd door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen en de Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne besloten een Adviescommissie Opleiding Tandartsen in te stellen.

Deze Commissie heeft tot taak – desgevraagd of uit eigener beweging – de Ministers te adviseren over de samenhang en afstemming van de opleiding tot tandarts, de specialistenopleiding en het postacademisch onderwijs, gezien tegen de achtergrond van de kwalitatieve- en kwantitatieve vraag naar en behoefte aan tandheelkundige zorg.

De Commissie heeft de volgende samenstelling:

Voorzitter – L. V. Arnold, tandarts.

Leden – Prof. Dr. O. Eggink (op voordracht van de sectie Tandheelkunde van de Academische Raad).

– Prof. Dr. T. Pilot (op voordracht van de sectie Tandheelkunde van de Academische Raad).

– Dr. H. W. Dippel (op voordracht van de sectie Tandheelkunde van de Academische Raad).

– J. G. Groeneveld (op voordracht van de Maatschappij).

– Dr. P. J. A. Crielaers (op voordracht van de Maatschappij).

– J. A. Tolmeijer (op voordracht van de Vereniging).

Op 3 december 1981 werd de Commissie A.O.T. officieel geïnstalleerd en hield daarna haar eerste vergadering. Besproken werd de route voor de toekomst, procedurele zaken en de analyse van de opdracht.

De Commissie zal maandelijks vergaderen en dient in drie jaar met haar eindrapport gereed te zijn.

Van de Stichting voor W.T.A.

Het bestuur was als volgt samengesteld:

Prof. Dr. J. D. de Stoppelaar – voorzitter;
A. P. Timmers – secretaris;

Dr. R. P. van Oort – penningmeester;

Dr. A. E. Bosman – lid;

J. P. A. M. Smeekens – lid.

Tijdens de voorjaarsvergadering van de Vereniging op 10 april werd door de voorzitter van de Stichting voor W.T.A. de Hamer-Duyvensz-prijs uitgereikt aan collega P. van der Kuy wegens zijn dissertatie.

Ook werd collega R. P. van Oort geïnstalleerd als penningmeester van de Stichting voor W.T.A.

Het bestuur van de Stichting voor W.T.A. is de afgetreden penningmeester Dr. L. J. van Dijk zeer erkentelijk voor zijn grote inzet gedurende zijn zes bestuursjaren, en prijst zich gelukkig hem bereid gevonden te hebben het voorzitterschap van de Jubileumcommissie, ter voorbereiding van de viering van het 50-jarig bestaan, op zich te willen nemen.

Ook op 1981 kan teruggezien worden als een goed cursusjaar.

Achtereenvolgens werden de volgende cursussen georganiseerd: 20 maart: Prof. Dr. J. den Boever (R.U. te Gent): 'Het pijn-dysfunctiesyndroom van het kaakgewricht'; 11 april: Dr. Jan Egelberg (Loma Linda, Los Angeles, V.S.): 'The scientific basis of basic periodontal therapy' (hiervan werd tevens een syllabus uitgegeven); 25, 26 en 27 mei: Dr. Daniel Garliner (Florida, V.S.): 'Myofunctionele therapie' (welke cursus ook door logopedisten werd bezocht).

Na de zomervakantie werd een tweedaagse cursus met hotel-arrangement georganiseerd (een geheel nieuwe vorm voor de W.T.A.) en wel op 15 en 16 september.

Prof. Dr. J. J. Lihdborg en Prof. Dr. I. van der Waal waren de sprekers over 'Pathologie van de Mondholte'. De deelnemers kregen hierbij vooraf casi pro diagnosi toegezonden en een bijbehorende syllabus werd uitgereikt.

In het kader van de regionalisatie gaf collega J. H. N. Pameijer een ééndaagse cursus 'Kroonen brugwerk, parodontale en occlusale overwegingen' in Groningen en Nijmegen op 23, respectievelijk 24 oktober. Ook van deze cursus werd een syllabus uitgereikt.

De cursussen waren goed bezocht en de uitgegeven syllabi werden zeer op prijs gesteld.

Financiële steun mocht de Stichting voor W.T.A. verlenen aan het onderzoek van de collegae F. Beenhakker en P. Koole, te weten 'Elektromyografisch onderzoek naar het functioneren en dysfunctioneren van de m. pterygoideus lat. bij de mens in relatie tot de activiteit van andere kauwspieren'.

Een goede coördinatie van cursusdata is gewenst. Hierdoor wordt een ongewenste competitie met andere cursussen vermeden.

Gezien de groeiende interesse voor nascholing zal de Stichting voor W.T.A. voortgaan op de ingeslagen weg.

Van het Comité van Overleg

Het Comité is wederom niet bij elkaar geweest.

Van de contacten met andere tandheelkundige verenigingen

Tijdens de voorjaarsvergadering waren het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap, de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, de Stichting Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde, de Koninklijke Belgische Vereniging voor Tandheelkunde en de Tandheelkundige Studentenvereniging 'John Tomes' vertegenwoordigd.

De Vereniging was vertegenwoordigd door de bestuursleden Kalk en Slop op het VIe Congres van de Koninklijke Belgische Vereniging voor Tandheelkunde, op het Österreichischer Zahnärztekongress door collega Slop en op het Congres van de Deutsche Gesellschaft für Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde door collega Van de Laar.

Van de vergaderingen

De voorjaarsvergadering vond plaats op 10 april. Tijdens de algemene vergadering werden de jaarstukken op de gebruikelijke manier afgedaan en kwam de bestuurswijziging tot stand.

De voorzitter nam afscheid van collega Van Dijk, die de Vereniging de statutair bepaalde maximale periode heeft gediend in zijn functie van commissaris en de Stichting voor W.T.A. in de functie van penningmeester. Bovendien werden de nieuwe leden geïnstalleerd.

De wetenschappelijke vergadering handelde over het thema: 'Tandheelkundige aspecten van de zorgverlening voor de (oudere) volwassen patiënt'. Sprekers waren: Drs. R. M. H. Schaub, Prof. Dr. P. A. Biersteker, Prof. Dr. D. B. Giddon, J. Egelberg LDS, Odont. Dr., Drs. A. L. van Sleen en Dr. W. Kalk.

De najaarsvergadering werd op twee verschillende plaatsen gehouden en wel op 6 november te Eindhoven en 20 november te Zwolle. Een algemene vergadering werd daarom niet gehouden.

De gehele wetenschappelijke vergadering handelde over 'Composieten'. Sprekers waren: Prof. Dr. C. L. Davidson, Prof. Dr. J. Arends, Drs. P. Ph. Henry, Drs. H. J. de Kloet en Dr. W. E. van Amerongen, Drs. M. Simon en Drs. J. H. van der Veen.

Naschrift

Het succes van de najaarsvergadering met een totale opkomst die het dubbele bedroeg van een vergadering in Utrecht, is blijkens de uitkomsten van de enquête toe te schrijven aan zowel het onderwerp, dat door de algemeen-practisch hoog is aangeslagen en de keuze van de vergaderplaatsen.

Het bestuur heeft daarom besloten om in 1982 de najaarsvergadering op drie verschillende plaatsen te houden om zo een betere spreiding over het land te verkrijgen. Deze uitbreiding betreft Amsterdam.

Tenslotte wil ik de harmonieuze samenwerking in ons bestuur memoreren, waarvoor ik mijn mede-bestuursleden en onze secretaresse zeer erkentelijk ben.

J. W. L. Wisse, secretaris.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR ORTHODONTISCHE STUDIE

Jaarverslag 1981

De voorjaarsvergadering vond gewoontetrouw plaats in het Jaarbeurs congres- en vergadercentrum te Utrecht. Op vrijdag 10 april spraken daar de collegae R. Berg (Trondheim) over 'Evaluation of treatment results' en L. Linge (Skien) over 'Root resorptions in one orthodontic practice'. Beide collegae spraken over 'Myo-functional therapy in two edewise practices'.

De najaarsvergadering, op 30 oktober, in hotel 'De Keizerskroon' had als sprekers ons erelid Dr. Uwe Holm (Hamburg) en Dr. G. Müller (Hamburg). Het onderwerp dat door hen werd behandeld was: 'Grundlagen der Gnathologie für Kieferorthopäden und ihre praktische Anwendung mit dem Gnathopositioner'.

De vergadering begon met een door de vereniging aangeboden aperitief, gevolgd door een gemeenschappelijke maaltijd. De sfeer in en de verzorging door de geheel vernieuwde 'Keizerskroon' waren zo goed, dat de vereniging zonder twijfel in de toekomst dit trefpunt voor haar vergaderingen nog eens zal uitkiezen.

Gedurende dit verenigingsjaar werd contact gezocht met de *British Society for the Study of Orthodontics* (B.S.S.O.) Deze vereniging streeft hetzelfde na als onze vereniging en het leek het bestuur daarom zinvol met het bestuur van de B.S.S.O. van gedachten te wisselen over een nauwer contact. Deze gedachte werd door het bestuur der B.S.S.O. zeer positief ontvangen. Beide besturen zijn zich er echter van bewust dat de praktische uitwerking van deze gedachte nog niet zo eenvoudig zal zijn. De B.S.S.O. is een actieve vereniging en de benadering van de orthodontie is in beide landen niet sterk verschillend, maar het aantal potentiële sprekers is in Engeland veel groter dan in ons land. Wij zijn er dan ook van overtuigd dat het in dit jaar begonnen contact, voor onze vereniging een stimulerend effect kan hebben.

J. M. van Beek, secretaris

HET IVOREN KRUIS

Aankondiging programma 72e Jaarvergadering d.d. 20 oktober 1982

De 72e Jaarvergadering van de Nederlandse Vereniging voor Mond- en Tandhygiëne 'Het Ivoren Kruis' zal – onder het thema 'Kinder tandzorg' – worden opgedragen aan haar erevoorzitster mevrouw M. Muntendam – Isebree Moens in haar 100e levensjaar.

De vergadering vindt plaats in de 'Kleine zaal' (500 zitplaatsen) van 'De Doelen' (ingang Kruisplein) te Rotterdam op woensdag 20 oktober a.s. Het huishoudelijke gedeelte duurt van 9.30 uur tot 10.30 uur, waarna het openbare gedeelte een aanvang neemt. Na de discussie is de sluiting rond 16.00 uur.

Voorzitter ad interim is Prof. Dr. K. G. König.

Het programma vermeldt de onderstaande sprekers en onderwerpen:

1. Prof. Dr. O. Backer Dirks: 'Mevrouw Muntendam' (historie Kindertandverzorging; belang en toekomst van de georganiseerde kindertandverzorging).
2. Mevr. Drs. H. E. C. de Nooy-Hoogstraten: 'De rol van de vrouw in de Kindertandheelkunde'.
3. Dr. Ir. A. B. Cramwinckel: 'De rol van voedingsvoorzorging binnen de (T.)G.V.O.'.
4. Dr. H. Kalsbeek: 'Resultaten van individuele preventie'.
5. Drs. W. F. M. de Haes: 'Historie van de (T.)G.V.O.'.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR BIOLOGIE VAN DE MOND

Aankondiging najaarsvergadering d.d. 5 november 1982 te Gent

De najaarsvergadering van de *Nederlandse Vereniging voor Biologie van de Mond* zal op 5 november a.s. worden gehouden in de kliniek voor Tand-, Mond- en Kaakheelkunde van het Akademisch Ziekenhuis, De Pintenlaan 135 te Gent (België).

De duur van de vergadering is van 9.30 uur tot 16.00 uur en de kosten bedragen f 15,00 of 250 BF.

Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door Drs. H. Theuns, Catharijnesingel 59, 3511 GG Utrecht (telefoon 030-31 33 47).

Buitenland

NIEUW-ZEELAND

Mankrachtproblemen

Het kan snel verkeren. Nog maar enkele jaren geleden zou elke verhandeling in de tandheelkundige literatuur over 'mankrachtproblemen' het nijpende tekort aan tandartsen tot onderwerp hebben gehad. Thans heeft men het omgekeerde op het oog: men meent zich te moeten vrijwaren tegen een overschot. Dat daarbij de categorie der niet-ingezetenen het het eerst moet ontgelden blijkt uit een bericht in de F.D.I.-Newsletter van mei 1982 over maatregelen dienaangaande in Nieuw-Zeeland. Daar heeft de sterke teruggang van tandcariës, te zamen met een dieptepunt in de bevolkingsaanwas, mankrachtproblemen in de nieuwe betekenis van het woord geschapen. Deze zouden nog maar erger worden bij een onbelemmerde immigratie van tandartsen uit het buitenland.

Tot nu is het zo dat een tandarts, die naar Nieuw-Zeeland wenst te emigreren om daar de praktijk uit te oefenen, daartoe een aanvraag moet indienen bij de Nieuw-Zeelandse Dental Council, ter beoordeling van zijn bevoegdheid. Na een gunstige uitslag daarvan kan hij als tandarts worden ingeschreven in het Register.